

UDRUŽENJE BANAKA BOSNE I HERCEGOVINE
UDRUGA BANAKA BOSNE I HERCEGOVINE
УДРУЖЕЊЕ БАНАКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ETIČKI KODEKS

Sarajevo, decembar 2023. godine

ETIČKI KODEKS

Banke članice Udruženja banaka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: UBBiH) donose Etički kodeks u cilju da:

- Postave standarde etičkog i društveno odgovornog ponašanja i otvorene komunikacije unutar UBBiH
- Povećaju ugled bankarstva u društvu;
- Unapređuju ideju odgovornosti, javnosti i profesionalnosti u svom poslovanju

I. UVODNE ODREDBE

II. OPĆI PRINCIPI

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

I. UVODNE ODREDBE

1. Pojam „banka članica“ za potrebe ovog Etičkog kodeksa označava svaku banku koja je članica Udruženja Banaka Bosne i Hercegovine (dalje. UBBiH) i na koju se primjenjuju odredbe ovog Etičkog kodeksa.
2. Pojam „predstavnik banke članice“ za potrebe ovog Etičkog kodeksa odnosi se na svako lice koje je zaposlenik ili član organa upravljanja banke članice, i koje unutar UBBiH obavlja određene aktivnosti u privremenim ili stalnim komisijama UBBiH ili drugim „ad-hoc“ ili stalnim tijelima UBBiH, uključivo i članstvo u Upravnom odboru UBBiH.
3. Etički kodeks (u daljem tekstu: Kodeks) predstavlja skup osnovnih etičkih principa, vrijednosti i pravila kojih se svaka banka članica treba pridržavati u svom djelovanju unutar UBBiH i na tržištu na kojem obavlja poslovanje.
4. Članstvom u UBBiH banka članica prihvata odredbe ovog Kodeksa i njegovu direktnu primjenu.
5. Banka članica je dužna osigurati provedbu odredbi ovog Kodeksa i od strane svojih zaposlenika kada djeluju u okviru UBBiH. Odredbe ovog Kodeksa shodno se primjenjuju i na predstavnike banaka članica u UBBiH, koji su obavezni da se pridržavaju ovog Kodeksa.

6. Kad god to bude moguće, banke članice će u poslovnim odnosima nastojati razriješiti međusobne sporove samostalno i u dobroj vjeri.

II OPĆI PRINCIPI

A) Etično postupanje

1. Svaka banka članica i njeni predstavnici u UBBiH će osigurati i otvoreno se zalagati za primjenu najviših etičkih standarda u radu UBBiH. Navedeno podrazumijeva otvorenu i iskrenu komunikaciju usmjerenu na rješavanje izazova i unapređenje rada UBBiH, sprečavanje neetičnog djelovanja unutar UBBiH, prijavu takvog djelovanja nadležnim tijelima UBBiH, primjenu i promoviranje profesionalnog postupanja i integriteta kao i fer i korektan odnos između banaka članica.
2. Svojim djelovanjem na tržištu i postupanjem u UBBiH, banka članica i njeni predstavnici u UBBiH će se suzdržati od bilo kakvog postupanja koje predstavlja ili može predstavljati nezakonito postupanje ili postupanje suprotno standardima ovog Kodeksa ili Statuta UBBiH, a posebno od postupanja koje ugrožava ili može ugroziti, onemogućiti ili otežati rad ili ugled UBBiH ili stanje u bankarskom sektoru Bosne i Hercegovine.

B) Izbjegavanje sukoba interesa

1. U radu UBBiH banka članica i njeni predstavnici u UBBiH će izbjegavati stvaranje ili korištenje položaja koji predstavlja sukob interesa. Za potrebe Kodeksa sukob interesa postoji u slučajevima kada je banka članica u poziciji da koristi svoj položaj, prava ili ovlaštenja unutar UBBiH da bi ostvarila vlastite interese Banke ili svojih predstavnika u UBBiH koji su u suprotnosti sa interesima UBBiH ili kada vlastiti interesi banke članice ili lični interesi njenih predstavnika mogu uticati na objektivno donošenje odluka unutar UBBiH.
2. Banka članica ili njen predstavnik u UBBiH kod kojih postoji potencijalni ili stvarni sukob interesa kao i svaka banka članica koja ima saznanja o istom, isti prijavljuje Direktor ili Upravnom odboru UBBiH. Direktor UBBiH je dužan o tome informirati Upravni odbor UBBiH koji u vezi sa prijavljenim potencijalnim ili ostvarenim sukobom interesa donosi mjere upravljanja sukobom interesa.
3. Banka članica ili njen predstavnik u UBBiH koji ima saznanja o postojanju potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa, a ne izvrši prijavu sukoba interesa, čini težu povredu ovog Kodeksa.
4. Svako treće lice koja ima saznanja o potencijalnom ili stvarnom sukobu interesa isto može prijaviti Direktor ili Upravnom odboru UBBiH.

C) Izbjegavanje i prijava slučajeva korupcije

1. Banke članice izbjegavaju i osuđuju sve vidove postupanja koja se smatraju ili mogu smatrati slučajevima davanja/primanja/nuđenja mita ili bilo koji oblik koruptivnog djelovanja ili pokušaja koruptivnog djelovanja.
2. Banka članica će, ukoliko utvrdi da postoji, svaki slučaj ili pokušaj mita i korupcije prijaviti nadležnim državnim tijelima.
3. Banke članice ovakve vidove postupanja, osim nezakontim, smatraju štetnim za bankarsko poslovanje i društvo u cjelini.

D) Zaštita povjerljivih i ličnih podataka

1. Sa podacima koje je UBBiH označilo kao povjerljive ili se isti imaju smatrati takvim banka članica i njeni predstavnici u UBBiH su obavezni postupati sa dužnom pažnjom te poduzeti sve adekvatne tehničke i druge mjere kako takvi podaci ne bi došli u posjed neovlaštenim licima koja nemaju osnov za uvid ili rad sa takvim podacima. Sa podacima koji se smatraju ličnim podacima i do kojih banka članica ili njen predstavnik u UBBiH dođu kroz rad ili u vezi sa radom UBBiH, postupaću u skladu sa pozitivnim propisima koji se odnose na zaštitu ličnih podataka.
2. Podaci do kojih banka članica ili njen predstavnik u UBBiH dođu kroz rad UBBiH, ne mogu se javno objavljivati, činiti dostupnim niti koristiti suprotno svrsi za koju su dati bez saglasnosti UBBiH, osim ukoliko se radi o podacima koji se javno objavljuju.
3. UBBiH će u odnosi na povjerljive i lične podatke primjenivati adekvatne tehničke i druge mjere kako bi se osiguralo da takvi podaci ne dođu u posjed lica koja za to nisu ovlaštena.

E) Komuniciranje

1. Banke članice i njeni predstavnici u UBBiH u međusobnoj i komunikaciji prema UBBiH, dužni su koristiti najviše standarde korporativne komunikacije. Obraćanje na neprimjeren način i komuniciranje neprovjerenih informacija nije dopušteno.
2. Komunikacija UBBiH prema javnosti, oglašavanje i ostale marketinške aktivnosti moraju biti jasne, istinite i nedvosmislene. Način komuniciranja i poruka koju komuniciranje šalje ne smije javnost dovoditi u zabludu, kršiti dobre poslovne običaje ili štetiti drugima.
3. Sve obavijesti, informacije, podaci koji se odnose na rad UBBiH mogu biti komunicirani isključivo od strane UBBiH.

F) Društvena odgovornost

1. UBBiH je usmjereno na zaštitu i poštivanje lokalno i međunarodno priznatih ljudska prava i temeljnih sloboda.

2. U radu UBBiH diskriminacija po bilo kom osnovu je strogo zabranjena. Dostojanstvo i integritet svakog pojedinca je od ključnog značaja.
3. UBBiH u svom radu djeluje tako da svojim aktivnostima podržava društveno odgovorne aktivnosti i aktivnosti zaštite životne sredine i okoliša. UBBiH će poduzimati aktivnosti kako bi svojim djelovanjem pozitivno uticalo na zaštitu životne sredine i okoliša te će se suzdržati od suprotnog djelovanja.
4. UBBiH će se suzdržati od postupanja kojima se na bilo koji način ograničavaju garantovana prava i slobode pojedinca ili društva kao cjeline.

G) Odnosi između banaka članica

1. Banke članice će se u međusobnim odnosima pridržavati svih važećih propisa i pravila, sa posebnim naglaskom na zaštitu interesa bankarske struke i korektnosti u odnosima i provođenju poštene tržišne utakmice, vodeći računa o čuvanju dobrog ugleda drugih banaka.
2. Među bankama članicama UBBiH nisu dopušteni nekorektni oblici konkurentne borbe. Takvi oblici uključuju, ali nisu ograničeni na neetičko pribavljanje informacija o konkurentskoj banci i širenje bilo kakvih, a posebno neistinitih, informacija o njima.
3. Među bankama članicama UBBiH nisu dopušteni nekorektni oblici saradnje s konkurentima. Takvi oblici uključuju, ali nisu ograničeni na sve aktivnosti vezane uz dogovaranje o cijenama bankarskih proizvoda, podjeli tržišta, ili bilo kojem sličnom udruživanju zatvorenog tipa radi sticanja povlaštene tržišne pozicije.

H) Postupanje banke članice suprotno Kodeksu i drugim aktima UBBiH

1. Svaka banka članica i njeni predstavnici u UBBiH dužni su provoditi i postupati po odredbama ovog Kodeksa, Statuta UBBiH i drugih općih i pojedinačnih akata UBBiH (smjernice, stavovi, odluke i sl.).
2. U slučaju da banka članica prekrši ili ne postupi po odredbama ovog Kodeksa, Statuta UBBiH ili drugih akata UBBiH koji se na banku članicu odnose, pokreće se postupak utvrđenja odgovornosti i izricanja adekvatne mjere prema banci članici pred Sudom časti UBBiH, a naročito:
  - ako banka članica aktivno ne učestvuje u aktivnostima Udruženja;
  - ako banka članica nesavjesno i/ili neodgovorno izvršava povjerene joj obaveze ili ih ne izvršava nikako, sve u vezi sa radom i aktivnostima Udruženja;
  - ukoliko banka članica ne obezbijedi učešće stručnih lica banke članice u radu UBBiH, onda kada je to od UBBiH traženo;
  - ukoliko banka članica poduzima aktivnosti suprotno ciljevima i programu UBBiH;
  - ukoliko banka članica neopravdano ne provodi dosljedno odluke, stavove i zaključke organa UBBiH;
  - ukoliko banka članica redovno ne izmiruje finansijske obaveze prema UBBiH (članarina);

- postupi suprotno odredbama ovog Kodeksa koje se odnose na : obavezu etičnog postupanja, izbjegavanja sukoba interesa, izbjegavanja i prijave slučajeva korupcije, zaštite povjerljivih i/ili ličnih podataka, komuniciranja i principa društvene odgovornosti;
  - ukoliko se banka članica ne pridržava odredbi Statuta ili drugih akata UBBiH koji su primjenjivi na banku članicu;
3. Mjeru prema banci članici u slučaju postupanja suprotno Kodeksu i drugim aktima UBBiH izriče Sud časti UBBiH. Sud časti čine svi članovi Upravnog odbora.
  4. U radu Suda časti ne može sudjelovati predstavnik banke članice protiv koje se vodi postupak niti banka članica koja je vlasnički ili upravljački povezana sa njom po bilo kom osnovu.
  5. Ukoliko se postupak vodi protiv više banaka članica i Sud časti ne može biti uspostavljen u skladu sa stavom 3. ovog člana, Upravni odbor donosi odluku kojom će u Sud časti biti imenovani članovi uprava banaka koje nisu zastupljene članstvom u Upravnom odboru.
  6. Prilikom imenovanja Suda časti, Upravni odbor može odlučiti da u radu Suda časti stručnu podršku pruže Komisije UBBiH ili članovi pojedinih Komisija UBBiH ili vanjski saradnici. Tijela koja pružaju stručni podršku Sudu časti nisu članovi Suda časti te nemaju pravo da donose odluke ili da glasaju kao članovi Suda časti;
  7. Mjere koje banci članici može izreći Sud časti su:
    - opomena sa informacijom svim članicama UBBiH o izrečenoj mjeri;
    - javna opomena sa objavljivanjem u sredstvima javnog informisanja o trošku banke članice kojoj je izrečena mjera;
    - isključenje iz članstva UBBiH
    - druga mjera predviđene drugim aktima UBBiH;
  8. Na odluku o mjeri koju izrekne Sud časti, banka članica ima pravo žalbe Skupštini UBBiH.
  9. Postupak pred Sudom časti, procesne i druge pretpostavke, način izricanja mjera postupak po žalbi kao i način obračuna i snošenja troškova bliže se propisuju Pravilnikom o radu suda časti UBBiH.

D) Postupanje članova Upravnog odbora UBBiH suprotno Kodeksu i drugim aktima UBBiH

1. Odredbama ovog Kodeksa propisuju se uslovi i postupak razrješenja članova Upravnog odbora UBBiH u slučaju kad isti svojim ponašanjem grubo krše odredbe ovog Kodeksa, Statuta UBBiH ili drugih akata UBBiH.
2. Član Upravnog odbora može biti razrješen statusa člana i u slučajevima kada svojim ponašanjem, u UBBiH ili van UBBiH, krši odredbe ovog Kodeksa, odredbe Statuta UBBiH ili odredbe drugih akata UBBiH koje je trebao primjeniti ili kojih se morao

pridržavati. U tom slučaju o razrješenju člana Upravnog odbora odlučuje Sud časti UBBiH u postupku i po proceduri koja vrijedi i za postupak pred Sudom časti za banku članicu.

3. Mjere koje Sud časti može izreći prema članu Upravnog odbora su:
- opomena sa informacijom svim članicama UBBiH o izrečenoj mjeri;
  - javna opomena sa objavljivanjem u sredstvima javnog informisanja o trošku članu Upravnog odbora;
  - razrješenje iz članstva u Upravnom odboru UBBiH;
  - druga mjera predviđene drugim aktima UBBiH;

III PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivat će se po isteku 90 dana od dana usvajanja. Etički Kodeks broj I-265/05 od dana 13.12.2005. godine stavlja se van snage.
2. Bilo koja banka članica može dati inicijativu za izmjene i dopune Kodeksa. Izmjene i dopune Kodeksa usvajaju se po istom postupku kao i Kodeks.
3. Tekst Kodeksa dostupan je javnosti na web stranici UBBiH

Broj: I – 190/23
Sarajevo, 12.12.2023. godine

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE UBBiH

Goran Babić

